

TÜRKİYE’DE KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN İLETİŞİMSEL BOYUTUNUN MEDYA HABERLERİNDE YERALIŞI

The Communicatioanal Dimension of Violence Against Women in Turkey in The Media News

Emine ÇAKMAK KILIÇASLAN*

Özet

Dünya genelinde yaygın bir problem olan şiddet kültürel, sosyal ve siyasal bir sorun olarak kendi göstermeye devam etmektedir. Kadına yönelik şiddet alanında yapılan çalışmalara bakıldığında geleneksel toplum ve eril kültür odaklı olduğu dikkat çekmektedir. Çağdaş toplumlarda da kadına yönelik şiddetin oldukça yaygın olduğu görülmektedir. Bu bağlamda bu çalışmada özellikle kadına yönelik şiddet kavramı söylemsel bazda analiz edilecektir. Kadına yönelik şiddetin kültürel ve sosyal boyutu, kadının içinde bulunduğu toplumun cinsiyetçi bakış açısıyla ne kadar bağlantılı olduğu gösterilmeye çalışılacaktır. Türkiye’de kadına yönelik şiddet olaylarına bakıldığında şiddete maruz kalan kadınların şiddet karşısında genellikle çaresiz kaldıkları görülmektedir. Ayrıca şiddet karşısında ne yapacağını bilmeyen kadınlar şiddetle sürekli olarak yüzleşmek zorunda kalmaktadır. Kadına yönelik şiddet haberlerinin genellikle; eş, sevgili, baba ve erkek kardeş zincirlemesi ile sürmekte olduğu dikkat çekmektedir. Aile içi şiddet olgusu ise; baba, oğul, ağabey, kardeş, kayın valide, elti, kayınbaba, kayın birader ve öteki akrabalar ile sürdüğü görülmektedir. Türkiye’de medya da hemen hemen her gün birkaç farklı kadına yönelik şiddet haberi ile karşılaşmaktayız. Bu haberler cinayet ve saldırıları detayları ile birlikte aktarmaktadır. Araştırmalar, Türkiye’de her üç kadından birinin fiziksel veya cinsel şiddete uğramış olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda, kadına yönelik şiddetin boyutlarının anlaşılması, Türkiye özelinde kadına yönelik şiddetin toplumsal cinsiyet eşitsizliğine dayalı yönlerinin analiz edilmesini gerekli kılmaktadır. Bunun yanı sıra ulusal ve uluslararası yasal düzenlemelerin değerlendirilmesi ve şiddetin farklı toplumlardaki görünümüne dair karşılaştırmalar da oldukça önem kazanıyor. Kavramsal düzlemde bakıldığında şiddetin kişinin fiziksel varlığına ve kişiliğine olan saldırı bağlamında yok edici bir içerik taşıdığı görülmektedir. Şiddete uğrayan kişinin fiziksel ve ruhsal sağlığı derinden etkilenmektedir. Bu durum kısır bir döngü olarak devam etmektedir. Bu nedenle bu çalışmada siyasal iletişim açısından medyada yer alan kadına yönelik şiddet haberleri söylem analizi yöntemi ile incelenecektir. Medya da yer alan kadına yönelik şiddet haberlerinde kullanılan dilin içerdiği kavramlar “geleneksel”, “siyasal” ve “erillik” çerçevesinde analize tabi tutulacaktır. Bu haberlerde kullanılan haber dilinde en fazla hangi kavramların kullanıldığı ve kullanılan bu kavramların kültürel göndermelerine dikkat çekilecektir. Kullanılan kavramlar grafiklerle gösterilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Şiddet, İletişim, Medya.

Abstract

Violence, which is a widespread problem throughout the world, continues to manifest itself as a cultural, social and political problem. Studies on "violence against women" focus on traditional society and masculine culture. However, violence against women is also quite common in contemporary societies. In this context, in this study, especially the concept of violence against women will be analyzed on a discursive basis. This study will try to show how the cultural and social dimension of violence against women is related to the sexist perspective of the society in which women live. A look at the incidents of violence against women in Turkey shows that women who are subjected to

Makale Geçmişi Başvuru tarihi: 09 Şubat 2023, Kabul tarihi: 20 Mart 2023

*Doç. Dr., Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın Meslek Yüksekokulu, Görsel İşitsel Teknikler Bölümü, Aydın, Türkiye / emine.kilicaslan@adu.edu.tr / ORCID: 0000-0002-4226-9409.

violence are generally helpless in the face of violence. In addition, women who do not know what to do in the face of violence are forced to face violence in a continuous manner. It is noteworthy that the news on violence against women generally continues with the chain of husband, lover, partner, father and brother. The phenomenon of domestic violence, on the other hand, is seen to continue with father, son, brother, sister, mother-in-law, daughter-in-law, father-in-law, brother-in-law and other relatives. Almost every day in the media in Turkey, we come across several different news on violence against women. These news reports report murders and assaults with details. Research shows that one out of every three women in Turkey has been subjected to physical or sexual violence. In this context, understanding the dimensions of violence against women requires analyzing the gender inequality-based aspects of violence against women in Turkey. In addition to this, the evaluation of national and international legal regulations and comparisons on the manifestations of violence in different societies also gain importance. On a conceptual level, violence is seen to have a destructive content in the context of an attack on the physical existence and personality of a person. The physical and mental health of the person subjected to violence is deeply affected. This situation continues as a vicious cycle. In this context, in this study, news on violence against women in the media in terms of political communication will be analyzed by discourse analysis method. The concepts contained in the language used in the news on violence against women in the media will be analyzed within the framework of "traditional", "political" and "masculinity". Attention will be drawn to which concepts are used the most in the news language used in these news and the cultural references of these concepts. The concepts used will be shown with graphs.

Keywords: Women, Violence, Communication, Media.

Giriş

20. yüzyılı ‘şiddet yüzyılı’ olarak tanımlamak yanlış olmaz sanırım. Çünkü yirminci yüzyıl, savaşla bağlantılı ölümlerin 62 milyon sivil bulduğu ve toplamda 105 milyonu aşması (Steager, 2003:13) bu tanımla aklar niteliktedir. Şiddet beraberinde terör kavramını da getirmektedir. Tarihi çok eskilere, M.Ö. 73-66 yılları arasında yaşayan ve düşmanlarını işlek yerlerde öldürdükten sonra kalabalığa karışık kaybolmalarıyla halk arasında korku ve dehşete sebep olan "Sicarii"lere kadar uzanan terörizm, o gün olduğu gibi bugün de dünyanın ve Türkiye'nin en önemli sorunlarından birisi durumundadır (Işık, 2013:12). Şiddete doğal olarak sadece savaş ve terör açısından bakamayız. Terör olayları, toplum içinde kadına, çocuğa, hayvanlara ve doğaya yönelik şiddet olarak kapsamı genişletebilir. Şiddet nedeniyle ölenler tek kurban değildir. Ölen her kişinin yakın çevresi işkence, vahşet, zulüm ve sevdiklerini kaybetmek de şiddetin dalga dalga yayılan sosyal, psikolojik ve kültürel boyutları olarak kendini göstermektedir.

On yedinci yüzyılın önemli düşünürlerinden Hobbes modern devletin kimlik kazanma sürecinde “*siyaset öncesi 'doğa durumunu' herkesin birbirini yok etmeye ya da bastırmaya çalıştığı, hayatı yalnız, kötü ve kısa kılan bir şiddet yeri olarak tasvir etmiştir. Doğa durumunun çok daha güllük güllüklük bir resmini çizen John Locke bile, hayatı 'uygunsuz' kılan sorunlu bir şiddet düzeyini kabul etmiştir* (Varese:2001). Siyasal şiddet ile devleti bütün olarak gören liberal ideolojinin temsilcisi olan felsefeciler şiddetin diğer boyutlarını o dönem göz ardı etmişler gibi görünmektedir. Oysa ki şiddet bu makalede de anlatacağımız gibi oldukça farklı boyutları ile ele alınması gereken bir kavramdır. Hobbes ve Weber'in izinden giden siyaset kuramcılarının büyük çoğunluğu bugün kolektif şiddeti siyasi yaşamın ayrılmaz bir parçası olarak görmektedir. İster zengin bir Batı ülkesinde yaşıyor olsun, isterse de başka bir ülkede yaşıyor olsun, hiç kimse siyasal ya da ekonomik vb. pek çok şiddetten muaf değildir demektedirler.

Şiddet ile ilgili çalışmalar; sosyologlar, psikologlar, antropologlar ve siyaset bilimciler tarafından ampirik odaklı olarak yapılmaktadır. Her zaman gerçeği işaret etmese de nicelik olarak önem arz eden bu çalışmalar devam etmektedir. Bu çalışmaların büyük bir kısmı, nefret suçundan soykırıma kadar şiddetin tüm biçimlerini ortaya koyan zengin etnografik vaka çalışmalarına dayanan derlenmiş ciltler olma eğilimindedir. Her bir olay çalışması bilgilendirici ve açıklayıcı olmaktadır.

Fakat şiddetin evrensel bir kavram olarak anlamını daha iyi kavramaksızın, dünyanın farklı bölgelerindeki belirli kültürlerde meydana gelen belirli siyasal ya da kültürel şiddet eylemleri hakkında bir şey öğrenmek çözüme götürmemektedir.

1. Şiddeti Anlamak

Kavram olarak şiddet Latince “*violentia*” sözcüğünden türemiştir. Şiddet anlam olarak pasif ve kontrolsüz güç anlamına gelmektedir. Şiddet kavramı *ihlal* sözcüğü ile de birlikte kullanılmaktadır. Şiddet, ihlal etmek, çiğnemek ya da bir sınırı veya normu aşmak anlamına gelen *'ihlal etmek'* fiili açısından da kavramsallaştırılabilir. Newton Garver (1973), şiddet fikrinin kuvvet fikrinden çok ihlal fikriyle yakından bağlantılı olduğunu öne sürmektedir. Doğal olarak bu ihlal kavramı hakların ihlali anlamına gelmektedir. Bu kavramla birlikte şiddet hukuki boyuta taşınmaktadır. Bir şiddet eylemiyle ihlal edilen haklar kümesini kavramsallaştırmanın en az üç farklı yolu vardır.

- Kişisel hakların ya da kişilik için gerekli olan hakların ihlali.
- Geniş bir şekilde tanımlanan kendimiz olma hakkının ihlali
- Temel bir ihtiyacın karşılanmasının önündeki her türlü engel ya da engellemeyi içerecek şekilde yaygın olarak tanımlanan insan haklarının ihlali.

Jamil Salmi (1993:17) şiddeti en geniş anlamıyla “*bir insan hakkının ihlalinin oluşturduğu ya da temel bir insan ihtiyacının karşılanmasını engelleyen önlenemez her türlü eylem*” olarak tanımlamaktadır. Salmi, insanların sosyal ya da siyasi nedenlerden dolayı açlık çektiği ya da yetersiz beslendiği her durumda, bu insanları sosyal şiddetin kurbanları olarak görmeyi meşru olduğunu belirtmektedir. Betz’e göre, eğer şiddet bir kişinin ya da kişilerin haklarını ihlal etmekse, o zaman her toplumsal yanlış şiddet içeren bir yanlış, bir başkasına karşı işlenen her suç şiddet içeren bir suç olur (Betz,1977:341).

2. Şiddet Ve İletişim

Uygarlığın şiddetten vazgeçmek ile olacağını söyleyen Freud (1915) şiddet uygulayanların empati yoksunluğu çektiğini de çalışmalarında belirtmiştir. İnsanın doğasında şiddetin olduğunu ve toplum ile kültürün insanın kontrolsüz şiddetini ve saldırganlık egosunu tatmin etme durumuna yasak getirdiğini vurgulamıştır (Freud:1930). Psikanaliz kitabında Freud, kişinin gelişim sürecinde ilkel dürtüleri toplumsallaşma ve kültürün etkisi ile engellenir ve farklı amaçlarla pasifize olur demektedir. Uygarlığın bu dürtülerden vazgeçiş ve kontrol ile mümkün olduğunu belirtir. Freud suçluluk duygusu ve empati kurmanın şiddeti azaltacağını bireyin ilkel dürtüleri ile ait olduğu sosyal grup ilişkisinde doğru dengeyi yakalamanın önemine dikkat çekmektedir. Bu bağlamda şiddet ve iletişim ilişkisine bakıldığında çeşitli nedenlerden dolayı ortaya çıktığı görülmektedir. Bu nedenler aşağıda yer almaktadır;

- Konuşmak ve anlamak yerine şiddete başvurmak daha kolay gelmektedir.
- Korkulan şeylere karşı kaçma tepkisi sonrasında şiddete yönelmeyi kolaylaştırmaktadır. Oysaki korkularla yüzleşmek ve korkulardan neden kaçındığımızı anlamak iletişim kurma gücümüz artırır.
- Şiddete yönelmek yerine iletişim kurmak önemli bir eylemdir. Kendi görüşlerimizi doğru ifade edebilmek desteklenmeyi sağlayacaktır. Bu desteklenme kendinizi yalnız hissetmeyeceğiniz için psikolojik bir rahatlamaya neden olacaktır. Şiddet dürtüsü burada azalacaktır.
- Toplumsal düzlemde başka insanlarla iletişim kurmak fikirlerinize destek bulmak insanlarda aidiyet duygusu yaratacağı için insanların motivasyonu ve heyecanı canlı kalacaktır. Umutlarını çoğaltır. Hayal kırıklıklarını önler. Bu durum doğal olarak şiddet olgusunu azaltır.

3. Medyada Şiddet Dili Olarak İletişim

Medya sadece kadına yönelik haberlerde değil, üçüncü sayfada yer alan tüm haberlerde şiddet dilini sorumsuzca kullanmaktadır. Bu makalenin içeriği gereği kadına yönelik şiddet haberleri direkt toplum ve kültür bağlantısı içinde görsellerle ve yazı dili ile verilmektedir. Dolayısıyla şiddetin önlenmesi çerçevesinde politika faaliyetlerine ilişkin haberlere de pek rastlanmamaktadır (KSGM, 2014:5). Kadına yönelik şiddet haberlerinin gazeteler üzerinden yapılan içerik analizinde Aziz vd’nin yaptığı araştırmada (1994:15-16), basının genel olarak bu tür haberlerde suç işlemeyi özendirildiği ve normların dışına çıkan

haberleri “toplumu bir ayna gibi” yansıtmaktan uzak durduğu ifade edilmektedir. Çünkü basın ezber bozan haberlere girmemekte, yalnızca magazinsel yönüne vurgu yapmaktadır. Ayrıca medya sektörünün ticari kuruluş olması haberin yapılış tarzında etikten daha çok ticari kaygıların gözetildiğini göstermektedir.

Medyada haberin yapılışında ikna boyutu olması Vlăduţescu’ya göre, “dil, izleyicileri yanıltmak için kullanılan anlamsal belirsizlikler, morfolojik bükülmeler ve sözdizimsel bölünmeler içerir. Haber, safsataların, yanılgıların ve doğal argümanların araya girmesine izin veren bir vurguya sahiptir. Konuşma araçlarında ikna için daha fazla ima kapısı sunulduğu için gazetecilik daha savunmasızdır. İkna edici gazetecilik zararlıdır ve zararlı gazetecilik olumsuzdur demokratik düzenin yapısal bileşenleri için bile bir tehdit haline gelebilir” (Vlăduţescu:2014) haberin yapısal bir şiddet ile kurgulandığını söylemektedir.

Medyanın kullandığı haber dilinde kullanılan kavramlar şiddetin boyutlarını belirlemektedir. Fakat bunun yanında şiddeti meşrulaştırmakta ve yaygınlaştırmaktadır. Medyanın haberi kurgulayarak ve abartarak vermesi negatif habercilik anlayışına girmektedir. Negatif habercilik ise toplum için kargaşanın, istikrarsızlığın ve toplumsal anarşinin kaynağı olarak görülmektedir. Negativizmin ana sığınağı, medyanın ikna araçlarını devreye sokan ve enerjisini çeken mali kaygılardır. Olumsuzluk, bireyin fikirleri, inançları, tutumları ve değerleri konusundaki kararsızlığından kaynaklanan bir kafa karışıklığı yaşamasına neden olur. Negatif habercilik anlayışı bu haberleri ikna yoluyla kasıtlı olarak ortaya çıkarır. Yanıltıcı, fısıldayan, sarhoş edici bir şekilde işlenen eylemler, gerçek, doğru gerçekler, görüşler ve değerler kurnazca değiştirilir.

Şiddet haberlerinin verildiği negatif habercilik anlayışı gerçekliği marjinalleştiriyor gibi görünmektedir. Araçlar ve yöntemler aynıdır, ancak gerçeklik çarpıtılır veya zararlı kısımları aşırı derecede vurgulanır. İzleyici hitap şeklini reddedemez, ancak gazetecilik iletişiminin açıklığını gözlemleyebilir. İkna zafiyetlerinin yanı sıra, izleyici diriliş ikna prosedürlerine de tepki verememektedir (Vlăduţescu:2014). Görüldüğü gibi şiddet haberleri izleyicinin kafasını karıştırırken, toplumda da korku salmaktadır. Bu durum insanların tutum ve davranışlarının değiştirmek için onları sürekli endişe içinde tutmak için yapılır.

Toplumun her kademesindeki şiddet sorunları. Çocuk istismarı ve aile içi şiddetten; adaletsizlik, ayrımcılık, eşitsizlik ve sığınmacılara yapılan muameleye; terörizm, kitle imha silahları ve savaşla ilgili endişelere kadar çeşitli konularla ilgilenmektedirler. Daha önce hiç bu kadar şiddet potansiyeli, buna karşın barış ve adalet için bu kadar umut olmamıştı. İnsanların günlük yaşam koşullarını iyileştirmek ve barışçıl ve adil bir dünyanın yaratılmasına katkıda bulunmak, sorunları anlama, duygularımızı tanıma ve yönetme, önyargularımızla yüzleşme ve yeni ve yaratıcı çözümler geliştirme becerimize bağlıdır (Mingolarra, vd.:2012).

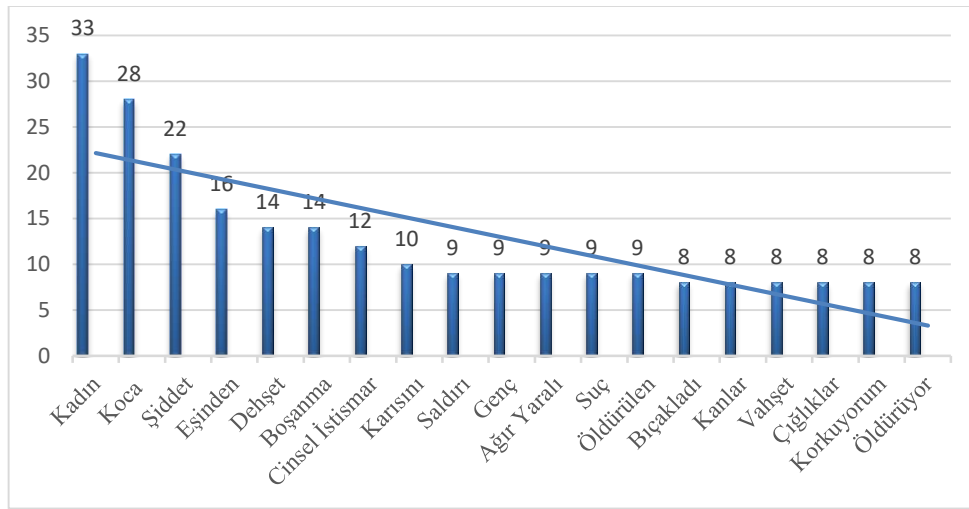
4. Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada medyada yer alan kadına yönelik şiddet haberlerinde kullanılan kavram ve sözcükler söylem analizine tabi tutulmuştur. Nitel araştırma tekniklerinden olan söylem analizi yönteminde metin incelemeleri içerdiği anlama göre analize tabi tutularak bilimsel sonuçlar çıkarılmaya çalışılır.

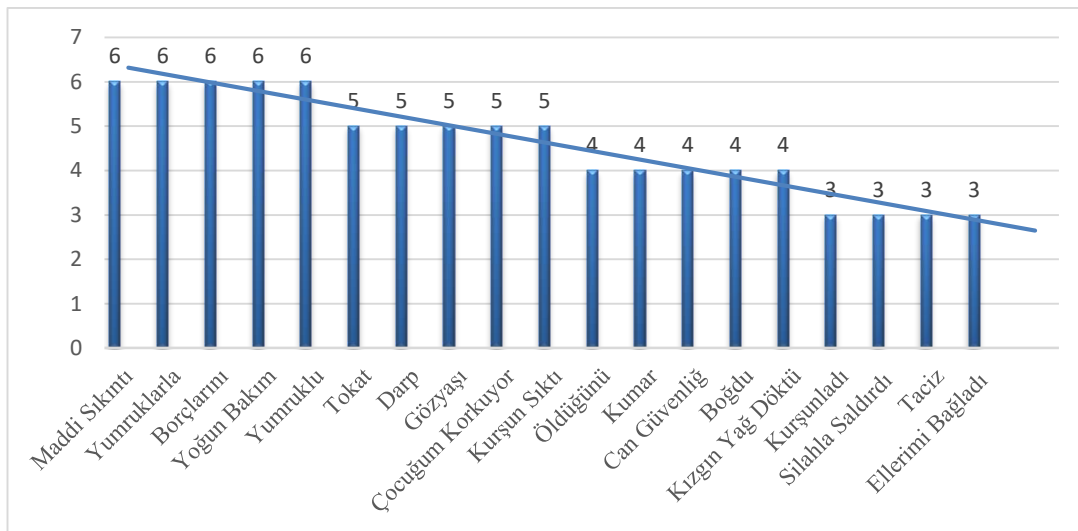
Araştırma kapsamında aşağıda yer alan sorular cevaplanmaya çalışılmıştır;

1. Medyada kadına yönelik şiddet haberlerinin veriliş tarzı nasıldır?
2. Medyada kullanılan şiddet haberlerinin veriliş tarzında “media şiddeti yeniden üretmekte midir”?
3. Medya bu haberleri verirken sosyal sorumluluk taşıyor mu?

Araştırmada 3 ana akım gazete analiz evreni olarak incelenmiştir. Bu gazeteler; Hürriyet, Milliyet ve Sabah’tır. Bu gazetelerde yer alan şiddet haberleri 3 aylık bir süreçte toplanmıştır. Bu haberler “kadın cinayeti” kategorisinde alınmıştır. Bu kategoride 56 haber seçilmiş ve analize tabi tutulmuştur.

Grafik 1: Medyada yer alan kadın cinayeti haberlerinde en fazla kullanılan sözcükler.

Grafik 1 'de de görüldüğü gibi ana akım medyada yer alan kadın cinayeti haberlerinde en fazla kullanılan kavramlar negatif haberciliğe örnek teşkil etmektedir. Sırasıyla bu kavramlar; Kadın (33), Koca (28), Şiddet (22), Eşinden (16), Dehşet (14), Boşanma (14), Cinsel İstismar (12), Karısını (10), Saldırı (9), Genç (9), Ağır Yaralı (9), Suç (9), Öldürülen (9), Bıçakladı (8), Kanlar (8), Vahşet (8), Çığlıklar (8), Korkuyorum (8), Öldürüyor (8). Yukarıda yer alan grafikte de görüldüğü gibi haberin verilmiş tarzı objektiflikten uzak kullanılan kavram ve sözcükler ise haberin okunmasını sağlamak için oldukça negatif.

Grafik 2: Medyada yer alan kadın cinayeti haberlerinde en fazla kullanılan sözcükler.

Grafik 2 'de de görüldüğü gibi ana akım medyada yer alan kadın cinayeti haberlerinde en az kullanılan kavramlar yine negatif haberciliği göstermektedir. Sırasıyla bu kavramlar; Maddi Sıkıntı (6), Yumruklarla (6), Borçlarını (6), Yoğun Bakım (6), Tokat (5), Darp (5), Gözyaşı (5), Çocuğum Korkuyor (5), Kurşun Sıktı (5), Öldüğünü (4), Kumar (4), Can Güvenliği (4), Boğdu (4), Kızgın Yağ Döktü (4), Kurşunladı (3), Silahla Saldırdı (3), Taciz (3), Ellerimi Bağladı (3). Yukarıda yer alan grafikte de görüldüğü gibi haberin verilmiş tarzı yine objektiflikten uzaktır. Objektif cinayet haberi tarzında ayrıntılı hikayeleme ve betimleme yöntemleri kullanılmaz. Bu tür cinayet haberleri yukarıda kullanılan kavram ve sözcüklerden de

anlaşılacağı gibi negatif hikayelemem ve betimleme yapılarak verilmektedir. Bu haber anlayışı toplumda korku, dehşet ve güvensizlik duygularının hâkim olmasına yol açacaktır.

Sonuç

Günümüzde şiddet azalmak yerine giderek artış göstermektedir. Şiddeti doğuran çeşitli sebepler vardır. Bu sebepler arasında ekonomi, siyaset, sosyal yapı, kültür ve medya. Bu bağlamda şiddet kavramını değerlendirirken doğru yerden bakabilmek oldukça önemlidir. Çünkü şiddeti doğuran en temel anlaşılmadığı sürece artarak devam edecektir. Georges Sorel (1961) 1906'da "şiddet sorunları hala çok belirsizliğini korumaktadır" demiştir. Hala şiddet sorunları artarak devam etmektedir. Çünkü Sorel'in bu söylemi gerçekleştirdiği yıllarda medya sektörü bu kadar güçlü değildi. Medya sektöründe yaşanan gelişme ve toplumun düşünce sistemini kontrol etme olgusu medyanın haberlerde şiddeti meşru gösterdiği çizgisine bizi taşımaktadır.

Günümüzde şiddeti tanımlarken ekonomik şiddet (yoksulluk, yoksul bırakma, açlık gibi), siyasal şiddet (sivil itaatsizlik, terör, savaşlar, soykırımlar gibi), psikolojik şiddet (dışlama, vandalizm, aşağılama, küfür, hakaret, küçümseme gibi), sosyal şiddet (dışlama, horlama, ırkçı yaklaşma, gibi), kültürel şiddet (erken evlilik, töre şiddeti) şiddetin ne kadar çeşitlendiğini göstermektedir.

Görüldüğü gibi medya sektöründe yaşanan gelişmeler ve kadına yönelik şiddet haberlerinin veriliş tarzı toplumun şiddete yönelme eğilimini belirlemektedir. Özellikle şiddet ile ilgili haberlerin verilişinde kullanılan sözcükler ve kavramlar ile haberin hikayeleştirilmesi suça eğilimi ve suçun nasıl işleneceğine dair örnek teşkil edebilmektedir.

Bu bağlamda kadına yönelik şiddetin önlenmesinde medya da yer alan şiddet haberlerinde kullanılan dilin daha dikkatli, duyarlı ve empatik seçilmesi gerekmektedir. Ayrıca devletin bu konuda sosyal politikalar geliştirmesi ve önleyici yaptırımlara başvurması önemlidir.

Yukarıda yer alan çalışmada kadına yönelik şiddet ile ilgili üç ana akım medya kuruluşu olan, Hürriyet, Milliyet ve Sabah Gazetelerinde yer alan haberlerin üç aylık periyodu alınmıştır. Bu haberlerin içinden 56 tanesi seçilmiştir. Söylem analizine tabi tutulmuştur. Haberlerde negatif söylemler bağlamında, sözcükler, kavramlar ve tasvirler aranmıştır.

Yukarıda yer alan grafiklerde medyada yer alan kadına yönelik haberlerde eril ve negatif söylemler dikkat çekmektedir. Bu tür söylemlerin kadına yönelik şiddet haberlerinde kullanılması toplumda umutsuzluk, güvensizlik, korku salacaktır. Bu durum toplumsal dağılmayı tetikleyecektir. Kadın erkek ilişkilerinde kadınlar erkeklere büyük bir korku ve güvensizlik ilişkisi ile yaklaşacaktır.

Medyada yer alan kadına yönelik şiddet haberleri şiddeti önlemek, azaltmak ya da çözüm üretmek yerine şiddeti körükleyici ve meşrulaştırıcı olarak hareket etmektedir. Bu nedenle bu haberlerin tasvir edilmeden, öyküleştirmeden ve betimlemelerle verilmemesi gerekmektedir.

Kaynaklar

- Aziz, A. Köker, E., Altun, A., Gencel, M., Tatal-Küçük, N. (1994). *Medya Şiddet ve Kadın:1993 Yılında Türk Basınında Kadınlara Yönelik Şiddetin Yer Alış Biçimi*, (Araştırma), KSGM Yayınları, No:81.
- Betz, Joseph (1977). 'Violence: Garver's Definition and a Deweyan Correction', *Ethics*, 87 (4), 339-51.
- Işık, M., (2013). *Şiddetin Dili Değişmez*, Zinde Yayınları, İstanbul.
- Freud Sigmund (1915). *Thoughts on War and Death*. London.
- Sigmund Freud (1930). *Civilization and its Discontents*. London.
- Garver, N. (1973) 'What Violence Is', A. K. Bierman ve J. A. Gould (eds), *Philosophy for a New Generation* içinde. İkinci baskı. New York: Macmillan, s. 256-66.
- Jose Antonio Mingolarra, Carmen Arocena, Rosa Martín Sabaris (2012). *Violence and Communication*. University of Nevada, Reno. C2

Salmi, J. (1993) *Şiddet ve Demokratik Toplum*. Londra: Zed Books.

Steger, M. (2003) *Şiddetsizliği Yargılamak: Realistler ve İdealistler Arasındaki Tartışma*. Londra: Routledge.

Varese, F. (2001) *The Russian Mafia: Private Protection in a New Market Economy*. Oxford: Oxford Üniversitesi Yayınları

Ş. Vlăduţescu, E. M. Ciupercă (2013). *Next Flood Level of Communication: Social Networks*. Aachen: Shaker Verlag.